

ONTWERP RAADSVOORSTEL

zaaknummer: 560997

Onderwerp:	Diverse wijzigingen Verzamelverordening werk en inkomen
Programma:	4. Zorgen en samenleven

Forum:	Oordeelsvormend	
Portefeuillehouder	Eva Boswinkel	
Inlichtingen bij:	Verkuylen, Charles	
	Tel: 0614334065	E-mailadres: C.Verkuylens@zutphen.nl

Soort bevoegdheid:	Kaderstellend
Beleidsvrijheid:	Ruim
Programmabegrotingswijziging:	Nee
Programmabegrotings- wijzigingsnummer:	

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor:

1. met de bijgaande Verordening tot wijziging van de Verzamelverordening werk en inkomen gemeente Zutphen 2017 (5e wijziging) de volgende wijzigingen vast te stellen:
 1. in hoofdstuk 1 (Algemene bepalingen) het vervallen van het begrip proefplaatsing en de introductie van het begrip proefplaats;
 2. in hoofdstuk 2 (Re-integratie en tegenprestatie) de onderdelen:
 - a. Uitbreiden van ondersteuning bij beschut werk;
 - b. Naam en definitie van de proefplaats;
 - c. Stellen van transparante en duidelijke regels en voorwaarden voor persoonlijke ondersteuning;
 - d. Stellen van striktere regels en voorwaarden in voor het vaststellen van een wettelijke loonkostensubsidie.
 3. in hoofdstuk 3 (Inkomensondersteuning) de onderdelen:
 - a. Verruiming van de Meedoenregeling en het Kindpakket (formalisering van het raadsbesluit 12-9-2022);
 - b. Toegankelijk maken van het Kindpakket voor ouders met pleegkinderen;
 - c. Toegankelijk maken van de Meedoenregeling voor studenten;
 - d. Vaststellen van de studietoelage op het wettelijke (minimum)bedrag;
 4. in hoofdstuk 4 (Afstemming) de afstemmingsmogelijkheid toe te voegen om de uitkering van de bijstandsgerechtigde inburgeraar met een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd, tijdelijk te verlagen.

Inleiding

In de Verzamelverordening werk en inkomen van de gemeente Zutphen zijn alle bepalingen gebundeld waarvoor vanuit de Participatiewet een verordeningplicht geldt. Dat betreft de onderwerpen re-integratie en tegenprestatie, inkomensvoorzieningen (minimabeleid) en afstemming (verlaging van de uitkering en voorzieningen). Over de inkomensvoorzieningen zijn naast de verplichte wettelijke regelingen op basis van de Participatiewet (inkomenstoelage, studietoelage) ook gemeentelijke minimaregelingen opgenomen (Kindpakket, Meedoenregeling, Gemeentepolis).

Er is aanleiding om de Verzamelverordening werk en inkomen op diverse onderdelen te wijzigen. Deze wijzigingen zijn om uiteenlopende redenen noodzakelijk. Deels vloeien zij voort uit nieuwe wettelijke verplichtingen, deels uit voortschrijdend inzicht en deels zijn zij een formalisering van een eerder genomen raadsbesluit. Gezien het grote aantal wijzigingen is er voor gekozen om de bijbehorende argumenten kort en bondig te formuleren in dit raadsvoorstel. Voor een nadere inhoudelijke toelichting per wijziging wordt verwezen naar bijlage 2. Dit bevordert de leesbaarheid van het raadsvoorstel.

Wijziging van de Verzamelverordening is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Met dit raadsvoorstel worden deze wijzigingen in één keer doorgevoerd.

Beoogd effect

Gezien de uiteenlopende redenen voor de wijzigingen, is sprake van meerdere, eveneens uiteenlopende, beoogde effecten:

- regels worden eenvoudiger voor werkgevers, personen uit de doelgroep, werkzoekenden en gemeente. Duurzaam werk wordt gestimuleerd;
- we bereiken méér huishoudens met een laag inkomen, vooral gezinnen met kinderen, en benutten daardoor de beschikbare financiële middelen voor armoedebelid maximaal;
- studenten met een beperking krijgen een ruime(re) financiële compensatie naast hun studiebeurs;
- de inburgeraar wordt zo gestimuleerd mee te werken aan de wettelijk verplichte doorbetaling om zo zijn of haar rekeningen huur, gas, water en stroom en de verplichte zorgverzekering te voldoen.

Argumenten

1.1 Met de voorgestelde wijzigingen/aanpassingen hebben wij weer een actuele verordening.

Zoals in de inleiding aangegeven moet de Verzamelverordening op diverse onderdelen gewijzigd/aangepast worden. Met de wijzigingen/aanpassingen zorgen wij ervoor dat de verordening weer actueel is. Het gaat hierbij om de volgende in bijlage 1 toegelichte wijzigingen/aanpassingen:

1.1 De begripsomschrijving en naam van de proefplaatsing moeten door een wettelijke aanpassing per 1 juli 2023 worden aangepast.

1.2a Met de aanpassing is er een juiste grondslag voor maximale ondersteuning voor mensen die onder beschutte omstandigheden werken.

1.2b Met de aanpassing staat vast welke voorwaarden voor een proefplaats gelden en is de maximale duur van de proefplaats 3 maanden langer dan van (voorheen) een proefplaatsing.

1.2c Het stellen van transparante en duidelijke regels en voorwaarden voor persoonlijke ondersteuning versterkt de rechtsbescherming van zowel kwetsbare personen bij ondersteuning bij arbeidsinschakeling als hun werkgevers.

1.2d Het stellen van striktere regels en voorwaarden voor het vaststellen van een wettelijke loonkostensubsidie zorgt voor een juiste grondslag voor de bepaling van de loonwaarde (en daarmee de vaststelling van de loonkostensubsidie).

1.3a Het besluit om het Kindpakket en de Meedoenregeling te verruimen is eerder door uw raad genomen en wordt nu geformaliseerd in de verzamelverordening Werk en inkomen.

1.3b Het is wenselijk en mogelijk dat ook pleegouders het Kindpakket kunnen aanvragen.

1.3c Uitsluiting van studenten voor de Meedoenregeling is niet billijk.

1.3d De financiële armslag van studenten met een beperking wordt met de gewijzigde studietoeslag vergroot.

1.4 Het opnemen van een afstemmingsgrond draagt bij aan de inburgering, het voorkomen van schulden en bevordert arbeidsinschakeling.

Kanttekeningen

1.3d Er is geen verordeningsplicht (meer) voor de studietoeslag

Met de in argument 3d genoemde wetswijzigingen is de verordeningsplicht voor de studietoeslag komen te vervallen. Strikt genomen hoeven daarom geen nadere bepalingen over de studietoeslag in de verzamelverordening te worden opgenomen. Eventuele nadere bepalingen zijn een bevoegdheid van het college en worden geregeld op het niveau van de beleidsvoorschriften. Hoofdstuk 3 van de verzamelverordening geeft een compleet beeld van de inkomensvoorzieningen, inclusief regelingen waarvoor géén verordeningsplicht geldt. Vanwege dit overzicht wordt voorgesteld niet alle bepalingen over de studietoeslag te schrappen, maar deze op onderdelen te wijzigen. Dat betekent dat de daar genoemde hoogte van de studietoeslag in overeenstemming wordt gebracht met het wettelijke minimumbedrag. De bepaling over de indexering op basis van de consumentenprijsindex komt daarmee te vervallen. Dat wordt immers voortaan geregeld door de wetgever.

1.4 De Brede Adviesraad Sociaal Domein (BASD) plaatst een kanttekening bij de afstemmingsmogelijkheid.

De BASD heeft op 19 april 2023 een verzameladvies aan ons uitgebracht over de diverse wijzigingen van zowel de verzamelverordening Werk en inkomen gemeente Zutphen als van de beleidsvoorschriften Werk, inkomen en participatie gemeente Zutphen (bijlage 6). De BASD kan zich vinden in de meeste wijzigingsvoorstellen. Voor wat betreft de wijzigingen van de Verzamelverordening plaatst zij een kanttekening bij de (afstemmings-)mogelijkheid om de uitkering van een bijstandsgerechtigde inburgeraar tijdelijk te verlagen. De maatregelgrond is van kracht als de inburgeraar het college weigert te machtigen om gedurende een periode van zes maanden vanaf de aanvang van de bijstand, de inburgeraar zijn/haar vaste lasten door te betalen. De BASD adviseert om de besluitvorming hierover zeer zorgvuldig te laten plaatsvinden. Dit in verband met de financiële gevolgen voor de inburgeraar. In onze antwoordbrief aan de BASD hebben we aangegeven het betreffende advies goed te begrijpen (bijlage 7). Wij beargumenteren dat door de Raad voor te stellen om:

- de maatregelgrond die nu voorligt in te delen in de laagste categorie: 30% korting gedurende 1 maand op de uitkering;
- de maatregel pas op te leggen als wij als college vaststellen dat de inburgeraar niet in staat is zelf(standig) zijn of haar vaste lasten vanuit de bijstandsuitkering te voldoen. Wij bieden de inburgeraar bovendien hulp en ondersteuning bij de doorbetalingen door begeleiding vanuit Vluchtelingenwerk, zodat de genoemde maatregeloplegging voorkomen kan worden;
- de BASD te wijzen op (bestaande) uitvoeringsvoorschriften die zien op zorgvuldigheid van handelen als sprake is van een (mogelijke) maatregeloplegging.

Financiën

Aan de wijzigingen over beschut werk, loonkostensubsidie en afstemming voor inburgeraars met een bijstandsuitkering zijn geen financiële consequenties verbonden. Zij brengen geen extra kosten met zich mee. De verhoging van de inkomensgrenzen en bedragen van de Meedoenregeling en het Kindpakket en de verbreding van de doelgroep van kinderen tot 21 jaar bij Kindpakket, kunnen gedekt worden binnen de financiële ruimte in de begroting van het armoedebudget (programmabegroting, product 605). Zoals in het onder argument 3a. genoemde raadsbesluit over het starten met de verruimde uitvoering van de Meedoenregeling en het Kindpakket is aangegeven, kunnen deze verruimingen structureel gerealiseerd worden binnen het huidige armoedebudget door verschuivingen binnen de deelbudgetten van de betreffende minimaregelingen en de bijzondere bijstand. De deelbudgetten van de Meedoenregeling en het Kindpakket zijn op basis van dit besluit opgehoogd met respectievelijk € 150.000,- en € 200.000,-, gedekt uit het

(onderbenutte) deelbudget van de bijzondere bijstand. Deze verschuivingen zijn inmiddels gerealiseerd in de begroting en de meerjarenraming.

Het extra beslag op de budgetten van het Kindpakket en de Meedoenregeling als gevolg van de toelating van (respectievelijk) pleegouders en studenten is relatief beperkt. Op basis van het aantal pleegouders (80) en studenten (500) gaat het om maximaal € 40.000,- bij het Kindpakket en € 100.000,- bij de Meedoenregeling. Het is echter niet realistisch om er van uit te gaan dat alle pleegouders vanwege hun lage inkomen in aanmerking komen voor het Kindpakket. Evenmin is het realistisch dat alle studenten (waarvan een belangrijk deel nog inwoont bij de ouders) een aanvraag doet voor de Meedoenregeling. Het extra beslag ligt naar verwachting op respectievelijk € 15.000,- bij het Kindpakket en € 40.000,- bij de Meedoenregeling. Dit is op te vangen binnen het structurele deelbudget voor deze regelingen.

Volledigheidshalve wordt hier opgemerkt dat de verhoging van de studietoelage sinds 2021 verdisconteerd is in het armoedebudget. In de verwachting dat de verhoging van de studietoelage al in 2021 van toepassing zou zijn, is het deelbudget van de studietoelage vanaf 2021 structureel opgehoogd met € 15.000,- via een begrotingsmutatie.

Communicatie

De Wijzigingsverordening wordt, nadat deze is vastgesteld door de raad, bekend gemaakt in het digitale Gemeenteblad en treedt één dag later in werking.

Op onze website, via de sociale media en persbericht besteden we regelmatig aandacht aan de verruimde minimaregelingen. Daarbij benadrukken we met name dat meer inwoners in aanmerking komen voor diverse regelingen en dat de kosten voor meedoen-activiteiten (vrijwel) volledig vergoed worden. We lichten onze ketenpartners in het sociaal domein in over de wijzigingen en wat dit betekent voor hun eigen cliënten. Ook intern, bij de medewerkers in het sociaal domein, brengen we de wijzigingen onder de aandacht.

Uitvoering

In de uitvoering is reeds vooruitgelopen op de invoering van diverse wijzigingen. Diverse wijzigingen komen tot stand via het wetstraject van het Breed Offensief. Het Breed offensief is een brede agenda van het Rijk om de arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsbeperking te vergroten. Deze agenda brengt aanpassingen van de Participatiewet met zich mee. Het Breed offensief kent sinds de aankondiging in 2018 een lange weg van herhaaldelijk uitstel en een gefragmenteerde invoering van onderdelen sinds juli 2021. De laatste onderdelen, die consequenties hebben voor de verordening, zijn per 1 juli 2023 van kracht en dan ook opgenomen in dit raadsvoorstel. Het betreft de besluitpunten 1.1, 1.2c en 1.2d. Voor de eerder ingevoerde onderdelen van het Breed offensief, zoals de wijziging van de kostendelersnorm, de vrijlating van inkomsten in de bijstand en een loonkostensubsidie was/is geen aanpassing van de verordening nodig. De aanpassing van de verordening over de mogelijkheid een inburgeraar een maatregel op te leggen (besluitpunt 1.4) kon tot dusverre uitblijven aangezien zich geen situatie voordeed waarin de inburgeraar weigert mee te werken aan de doorbetaling.

Bij de studietoelage is in de uitvoering geanticipeerd op de wetswijzigingen, mede op aandringen van de toenmalige minister van SzW. In ons raadsmemo van 12 oktober 2021 (2021 Bw 00494) over de stand van zaken over de motie Doorbraak voor kinderen in armoede (bijlage 5) bent u hierover door ons geïnformeerd. Studenten die de studietoelage ontvangen, krijgen vanaf 1 juli 2021 het wettelijke bedrag van € 300,- per maand.

Voor wat betreft de verruiming van de Meedoenregeling en het Kindpakket is, na vaststelling van het toenmalige raadsbesluit, begonnen met de uitvoering met terugwerkende kracht naar 1 januari 2022. De aanvullende verruiming over pleegouders (Kindpakket) en studenten (Meedoen) worden uitgevoerd vanaf 1 januari 2023. Kindpakket en Meedoenregeling worden namelijk per kalenderjaar verstrekt, waardoor het wenselijk is om vanaf 1 januari 2023 met de uitvoering te beginnen.

Zodra deze wijzigingsverordening in werking is getreden nemen de teams Inkomen en GelreWerkt! de uitvoering van de maatregelen ter hand, voor zover dit (dus) nog niet gebeurd is.

Daar waar in beleidsvoorschriften Werk, inkomen en participatie wordt verwezen naar de verzamelverordening, worden de bepalingen tekstueel aangepast conform de wijzigingen in de verzamelverordening. Wijziging van de beleidsvoorschriften is een bevoegdheid van het college en wordt geregeld via een afzonderlijk collegebesluit. Dit collegebesluit ligt ter inzage voor uw raad.

Evaluatie

In de Burap rapporteren we over de ontwikkelingen en de prognose. Onder meer over de uitgaven voor bijstand voor levensonderhoud en armoedebeleid.

Bijlage(n) raad

560997-Bijlage 1-Verordening tot wijziging Verzamelverordening werk en inkomen gemeente Zutphen 2017
5e wijziging

560997-Bijlage 2-Inhoudelijke toelichting bij wijzigingen Verzamelverordening

560997-Bijlage3-Raadsvoorstel Starten met verruimde uitvoering Kindpakket en Meedoenregeling

560997-Bijlage 4-Notitie pleegkinderen en Kindpakket

560997-Bijlage 5-Collegebesluit Raadsmemo Motie Doorbraak kinderarmoede 12 oktober 2021

560997-Bijlage 6-Advies BASD over wijzigingen VV en BV

560997-Bijlage 7-Antwoordbrief college nav advies BASD wijzigingen VV en BV

Stukken die ter inzage liggen

BESLUIT

De raad van de gemeente Zutphen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders met nummer 560997;

gelet op artikel(en) 6, tweede lid, 8, 8a, 8b, 10b, 35 en 47 van de Participatiewet, 35 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, 35 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen en artikel 149 van de Gemeentewet;

b e s l u i t:

1. met de bijgaande Verordening tot wijziging van de Verzamelverordening werk en inkomen gemeente Zutphen 2017 (5e wijziging) de volgende wijzigingen vast te stellen:
 1. in hoofdstuk 1 (Algemene bepalingen) het vervallen van het begrip proefplaatsing en de introductie van het begrip proefplaats;
 2. in hoofdstuk 2 (Re-integratie en tegenprestatie) de onderdelen:
 - a. Uitbreiden van ondersteuning bij beschut werk;
 - b. Naam en definitie van de proefplaats;
 - c. Stellen van transparante en duidelijke regels en voorwaarden voor persoonlijke ondersteuning;
 - d. Stellen van striktere regels en voorwaarden in voor het vaststellen van een wettelijke loonkostensubsidie.
 3. in hoofdstuk 3 (Inkomensondersteuning) de onderdelen:
 - a. Verruiming van de Meedoenregeling en het Kindpakket (formalisering van het raadsbesluit 12-9-2022);
 - b. Toegankelijk maken van het Kindpakket voor ouders met pleegkinderen;
 - c. Toegankelijk maken van de Meedoenregeling voor studenten;
 - d. Vaststellen van de studietoeslag op het wettelijke (minimum)bedrag;
 4. in hoofdstuk 4 (Afstemming) de afstemmingsmogelijkheid toe te voegen om de uitkering van de bijstandsgerechtigde inburgeraar met een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd, tijdelijk te verlagen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zutphen, gehouden op:

De voorzitter,

de griffier,